

RUSI SO ZAČELI Z NOVO OFENZIVO.

SPOPADI NA POLOTOKU GALIPOLIS.

NEMŠKA ARMADA, KI JE BILA ZAČELA PRODİRATI PROTI VZHODNO-BALTIŠKIM PROVINCAM, JE PORAZENA. — RUSI IMAJO V ROKAH VSE CESTE, KI VODIJO PREKO KARPATOV. — AVSTRIJSKA ARMADA JE ODDALJENA 50 KILOMETROV OD PRZEMYSLA. — TURKI SO POTOPILI NEKI ANGLEŠKI PODMORSKI ČOLN. — VELIKE IZGUBE TURŠKE ARMAD. — ZAVEZNIKI SO UTRDILI SVOJE POSTOJANKE.

Položaj na vzhodnem bojišču.

Dunaj, Avstrija, 11. maja. — V Galiciji zmagujejo skoraj neprenehoma avstrijske in nemške čete. V zapadnem delu Galicije ni nobenega sovražnika več, pa tudi iz srednjega dela se je začel umikati. Avstrijski generalni štab naznanja:

Proti dvema dnevnima so prodrele naše čete rusko bojno črto pri Dehici. Rusi, ki so se nahajali ob reki Visli, so se morali umakniti. Sovražnik je zapustil nekaj važnih strateških postojank pri reki Nidi. Število ujetih in padlih Rusov je precejšnje.

Naše prednje straže so prekorale reko San. V jugovzhodnem delu Galicije so poskušali Rusi na več mestih stopiti v ofenzivo, kar se jim pa ni posrečilo. Severno od Horodinke so dospeli Rusi na levi breg reke Dnjester. Boji se v tem delu še vedno nadaljujejo.

Ruske zmage.

London, Anglija, 11. maja. — Petrogradski dopisnik nekega tujakinskega lista je sporočil:

Nemške čete, ki so prodirale skozi gubernijo Kovno pri Mitavi, niso imele posebnega uspeha. — Močna ruska armada jih je premagala 20 angleških milj severno od Kovna in jih zapodila v beg. Sovražniške čete so sestajale iz dveh bavarskih kavalerijskih divizij in enega pruskega infanterijskega polka. Rusi so umikajočim se Nemcem še vedno na sledu. Mislili so, da bodo zasedli celo gubernijo Kovno, sedaj se je pa zgodilo, da imajo v rokah samo porušene Dubice. Nadalje imajo nekaj postojank ob baltičkem obrežju, ki so pod varstvom njihovih bojnih ladij.

Petrogradsko poročilo.

Petrograd, Rusija, 11. maja. — Ruski generalni štab je danes oficijelno izjavil, da se je morala ruska armada v zapadnem delu Galicije umakniti preko reke Vislok, ker so Nemci prodrli rusko bojno črto pri Kronsau. Avstrijska in nemška armada pod poveljstvom nemškega generala Mackensena poskuša prodreti v osrčje Galicije, kar se ji pa najbrže ne bo posrečilo. Vse preko Karpatov vodoče ceste od Lupkow prelaza do Koeijovke so v naših rokah. Avstrijsko poročilo, da smo se morali umakniti iz Karpatov, je popolnoma neresnično. Sovražniške čete so oddaljene od Przemysla celih 50 kilometrov.

Situacija zaenkrat ni za nas posebno ugodna, toda po preteku par tednov se bo popolnoma izpremenila. Položaj za Avstrije in Nemce je naravnost brezupen, kljub temu da so si priborili nekaj uspehov, ki so pa le lokalnega pomena.

Ob Učok prelazu, v zapadnem delu Galicije in ob reki Dnjester so začeli Rusi z novo ofenzivo.

Odbit napad.

Berlin, Nemčija, 11. maja. — Veliki nemški generalni štab naznanja:

Položaj na vzhodnem bojišču je deloma neizpremenjen. Rusi so poskušali ustaviti prodiranje nemškega generala Mackensena, pa so bili pognani v beg. Naši vojaki so na več mestih prodrli rusko bojno črto med Lutozo in Brzskom.

Proti Przemyslu.

London, Anglija, 11. maja. — Rusi se v zapadnem delu Galicije umikajo. Nemci in Avstriji so prekorali reko Vislok in so sedaj oddaljeni samo še 50 milj od Przemysla. To poročilo je dobil ve-

liki knez Nikolaj Nikolajevič, vrhovni poveljnik ruske armade. — V poročilu je tudi omenjeno, da so Rusi že začeli s protiofenzivo.

Izpred Dardanel.

Berlin, Nemčija, 11. maja. — Zavezniške čete, ki so bile izkrcane na polotoku Galipolis, so bile pri Avi-Burnu zopet premagane. Turki so uničili tri bataljone, ki so hoteli prodreti v sredino otoka. Napad na turške postojanke pri Sed-il-Bahru se je popolnoma izjalovil. Iz zadnjih poročil se da sklepati, da so Turki izgubili najmanj 3000 mož.

Londonška vest.

London, Anglija, 11. maja. — Neka brzojavka naznanja, da je turško brodogradništvo nekaj angleških podmorskih čolnov, ki je došel že skoraj do Marmarskega morja. Zadnji hip so ga zapazile turške bojne ladije, in toliko časa streljale nanj, da se je potopil. Tri častnike in 29 mož pogrešajo.

Uspehi zaveznikov.

Pariz, Francija, 11. maja. — Francosko mornariško ministrstvo naznanja:

V soboto zvečer so vprizorile zavezniške čete splošen napad na turške postojanke na Galipolisu. Pri tem so jih podpirale francoske in angleške bojne ladije. Zavezniki so z naskokom zavzeli tri strelne jake in dan kasneje utrčili vse zavzeto ozemlje.

Turške izgube.

London, Anglija, 11. maja. — Neka tujakinska brzojavna agencija je dobila iz Aten sledečo brzojavko:

Zavezniške čete prodirajo uspešno na polotoku Galipolisu. Turki so izgubili v soboto skoraj tri tisoč mož. Odkar so se izkrcali zavezniki na polotoku, so izgubili Turk že nad 45.000 vojakov. K temu se seveda prištevajo mrtvi, ranjeni in jetniki.

V avstrijskem ujetništvu

se nahaja sin slavnega ruskega pesnika Leonida Andrejeva. Prepeljali so ga v Veliki Varadin.

Nobenega dogovora z Japonsko.

London, Anglija, 11. maja. — V poslanski zbornici je demontiral danes minister za zunanje zadeve vest, da se je sklenilo med Japonsko in Anglijo dogovor glede obojestranske uplne sfere na Kitajskem z ozirom na razvoj rudnikov in železnice.

Nemci zaplenili švedske premogovne parnike.

London, Anglija, 11. maja. — "Post" je dobil iz Stockholma poročilo, da so Nemci zajeli šest s premogom naloženih švedskih parnikov ter jih prevedli v Swinemünde.

POZOR!

Vsak, ki se naroči na "Glas Naroda" in nam pošlje najmanj en dolar (za štirimesečno naročnino), dobi zastoj

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1915.

Ker smo lansko leto tiskali tristočlenski izstov več, ga imamo še nekaj v zalogi. Rojaki, ne zamudite te ugodne prilike!

Koledar dobe tudi stari naročniki, če nam pri obnovitvi naročnine naznanijo, da ga še nimajo.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

Z zapadnih bojišč.

Obojestranski uspehi.

Nemci poročajo, da so zavzeli pri Berry-au-Bec dve vrsti sovražnih zakopov in utrdb.

FRANCOSKA POROČILA.

Francoski so nadalje prodrl pri Carency ter zavzeli nemško pozicijo pri Lorette.

Berlin, Nemčija, 11. maja. — V današnjem poročilu vrhovnega armadnega vodstva se glasi, da se je pred Westende po dnevi prikazala neka angleška bojna ladija, katero pa je pregnala nemška artilerija.

Nadalje se poroča o uspehih iztočno od Ypres ter so zaplenili pri tem Nemci pet strojnih pušk.

Južnozapadno od Lorette ter pri Ablain in Carency so nadaljevali Francozi s svojimi naskoki, katere se je pa vse odbilo. Število Francozov, katere se je ujelo na teh mestih, je naraslo na 800 mož.

Med Carency in Nieuville so Francozi dosedaj vstrajali v zakopih, katere so bili zavzeli ter se na tem mestu nadaljuje z boji.

Južnozapadno od Lille se je izstrelilo iz zraka neki angleški aeroplan.

Južnozapadno od Berry-au-Bac in v gozdu južno od Longville-au-Bois so zavzeli Nemci z naskokom pozicijo, obstoječo iz dveh vrst zakopov. Ujelo se je veliko Francozov ter zaplenilo dosti municije.

Pariz, Francija, 11. maja. — V današnjem popoldanskem poročilu francoskega vojnega ministrstva se glasi, da so Francozi severno od Arras napredovali. Zasedli so pokopališče in polovico vasi Carency ter tudi cesto, ki vodi v Sanchez. Vas Carency je sedaj obkoljena od treh strani.

Ojačenja, katere so privredili Nemci od Lens in Douai, niso mogla ničesar opraviti. Štiri nemške protinaskoke se je odbilo pri Loos, Notre Dame de Lorette, Sanchez in Nieuville. V zadnjem kraju so Francozi prav posebno napredovali ter ujeli preko sto Nemcev. Število v zadnjih dnevih ujetih nemških častnikov znaša nad 50.

Nemci so obstreljevali Bergues, pet milj južnoiztočno od Dunkirka. Pri tem je bilo 12 oseb ubitih, 11 pa ranjenih.

Neki francoski letalec je obstreljeval neko nemško zrakoplovno postajo v Maubeuge.

V večernem poročilu se glasi, da se je v noči na terek naskočilo belgijske pozicije na desnem bregu reke Ysere, da pa so Belgijci pognali Nemce nazaj. Istotako so odbili Angleži nemške naskoke iztočno od Ypres.

Francozi so dosegli nadaljne uspehe severno od Arras. Pri Loos so zavzeli po težkih bojih nekoliko važno pozicijo, ki nadvladuje Los-Verpelles cesto. Vsi nemški zakopi južno od Chapelle Nitre Dame so padli v naše roke.

London, Anglija, 11. maja. — V oficijelnem poročilu glede bojev v Flandriji se glasi, da so Nemci pretrpeli popoldne vprizorili naskok iztočno od Ypres. Naskok se je izjalovil, dasiravno so bile angleške pozicije izpostavljene ostremu obstreljevanju, kateremu je sledil naskok infanterije.

Bitka med Arras in Severnim morjem.

London, Anglija, 11. maja. — Poročevalec "Daily Mail" v severni Franciji poroča, da se vrši velika bitka med Severnim morjem in Arras, ki se razteza na 70 milj in v kateri so izgube na obeh straneh ogromne.

Glasom poročil iz Holandske koncentrirajo Nemci številne čete pri Engelmünster ter je baje tja dospelo sto novih Krupovih topov.

Obstreljevanje Pont-a-Mousson. Pont-a-Mousson, Francija, 11. maja. — Nemci so zopet obstreljevali Pont-a-Mousson. To mesto je bilo že večkrat obstreljevano kot katero drugo v Franciji.

Zadeva "Lusitanije."

Nemčija je odgovorna.

Konzul Frost je pozval angleške oblasti, naj se stori vse, da se spravi na kopno mrtvece.

STALIŠČE ZVEZNE VLADE.

Zvezna vlada pravi, da je edino le Nemčija odgovorna. Seja kabineta in govor predsednika.

London, Anglija, 11. maja. — Wesley Frost, ameriški konzul v Queenstown, je naprosil danes brzojavniškim potom ameriškega poslanika Page, naj zahteva od angleške admiraltete in Cunard črte "resničnih in uspešnih odredb, da se najde 1100 pogrešenih trupel ponesrečenih potnikov na "Lusitaniji."

Poslanik Page je odgovoril, da bo storil vse, kar je v njegovi moči. Od parobrodne držbe in admiraltete je baje že dobil dozdevno zatrdilo.

Nadalje je dospelo v urad poročilo, da se je identificiralo nadaljnjih šest žrtv in tudi iz bolnice so dospela ugodna poročila o zdravstvenem stanju tam nahajajočih se preživelih.

V pozneje došli brzojavki se glasi, da se je spopravo na kopno nadaljnjih 28 mrtvecev, med njimi tudi truplo Alfreda Vanderbilta in treh drugih Amerikancev. To se smatra za posledico poziva konzula Frosta.

Plenjenje nemških trgovin.

Liverpool, Anglija, 11. maja. — Plenjenje nemških trgovin je zavzelo večerjak tukaj in v okolici tak obseg, da je bila policija popolnoma brez moči. Ljudska množica je povsod udrila v nemške prodajalne, jih opleniła ter zažgala.

Blago se je popolnoma javno vleklilo iz hiš in plenjenja se je na različnih krajih vdeležilo na tisoče oseb. Požarna bramba je imela polne roke dela, da je pogasila požare, katere se je zanelo.

Vse Nemce in Avstrijce v Liverpoolu se je interniralo in naturaliziranim Nemcem se je ukazalo, naj zapuste mesto.

Washington, D. C., 11. maja. — Kabinet je imel danes sejo, ki je trajala skoro tri ure. Člani kabineta niso zanikali, da je bil predmet posvetovalnj zadeva "Lusitanije", vendar pa ni hotel nihče ničesar izjaviti glede vsebine posvetovalnj.

V Beli hiši se je izjavilo, da se ne more ničesar dostaviti izjavi, ki je bila obelodanjena v soboto. Iz tega se sklepa, da ne misli vlada radi "Lusitanije" napovedati vojno. Popolnoma nejasno je tudi, kake korake misli vlada storiti in tudi predsedniku najbližji stoječi so si na nejasnem glede tega. Gotovo pa je, da bo navedla vlada vso odgovornost na Nemčijo. Najbrž bo zahtevala vlad od Nemčije opravičilo in odškodnino ter obenem zagotovilo, da se kaj takega v bodoče ne bo ponovilo. Vlada bo tudi izjavila, da ne potrebuje nobenega sveta glede njenega stališča napram Angliji. Predsednik bo najbrž pustil poteči par dni, predno bo odpisal Nemčiji poslanico z omenjenimi vsebin.

Državni tajnik je dobil danes od poslanika Gerarda kopijo okrožnice, katero je razposlala nemška vlada nevtalnim državam. V tej okrožnici izjavlja Nemčija, da se bo z nevtalnimi parniki, katere se zaloti v vojni zoni, postopalo soglasno z določbami prava ter da se bo te parnike napadlo le v slučaju, ako imajo na krovu vojni kontribant.

POZOR!

Dobili smo še par sto "PRA-TIK". Kdor jo želi dobiti, naj pošlje 12 centov.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York City.

Velike izgube na morju.

201 parnikov izgubljenih.

V poslanski zbornici v Londonu se je objavilo, da je izgubila Anglija 201 parnikov in ladij.

SREČANJE V BALTIKU.

Rusko brodogradništvo je presenetilo nemško križarko, kateri se je pa posrečilo pobegniti.

London, Anglija, 11. maja. — Parlamentarni tajnik admiraltete je danes v poslanski zbornici objavil, da je izgubila Anglija od pričetka vojne 201 ladijo različnih vrst. Pri tem pa niso vštete bojne ladije. Na teh parnikih in ladijah je izgubilo 1556 ljudi življenje.

V listu "Times" se glasi, da je nemškega vojevanja s podmorskimi čolni kriv generalni ravnatelj Ballin Hamburg-Amerika črte. Ballin ima baje več opravka pri razdejanju "Lusitanije" kot kateri drugi človek v Nemčiji.

Londonsko časopisje zahteva bolj drastičen način postopanja proti Nemcem v Angliji. Glede Združenih držav pa je vse prepričano, da ne bodo začele s tako ostrimi odredbami kot se je sprva pričakovalo.

Oficijelni tiskovni urad je objavil danes poročilo o srečanju z nekim nemškim podmorskim čolnom, ki se je završilo dne 8. aprila v bližini otoka Wight.

Vlaščni parnik "Homer" je vlekkel neko francosko jadernico, ko se je nenkrat prikazal podmorski čoln ter pozval "Homerja", naj se ustavi.

Slednji se ni brigal za poziv, temveč je spustil vrvi, ki ga je vezala z jadernico. Nato je plul naravnost proti podmorskemu čolnu, ki ga je pričel obkroževati s točo krogelj iz strojnih topov. "Homer" pa se zgrešil podmorski čoln ter se nato hitro obrnil proti svetilniku, zasledovan od nemškega podmorskega čolna. Francoska jadernica je sama dospela v pristanišče.

Srečanje v Istočnem morju.

London, Anglija, 11. maja. — V neki brzojavki iz Petrograda na Reuterjev urad se poroča, da je oddelek ruskih križark, ki je križaril v južnem delu Istočnega morja, pri kurlandskem pristanišču Windau naletel na neko nemško križarko in nemške torpedne čolne. Ruske križarke so izmenjale z nemškimi na veliko daljavo razdaljo par strelav, a nemške ladije so se umaknile ter izginile v južni smeri.

Angleži ustavili danski parnik.

Danski parnik "Osear II.", ki je dne 29. aprila odplul iz New Yorka, je dospel 9. maja v Kirkland. Tam se ga je pridržalo v svrhu preiskave njegovega tovora. Po završeni preiskavi bo smel nadaljevati vožnjo v Kodanj.

Strah pred napadi Zeppelinov.

Pariz, Francija, 11. maja. — V Parizu se je odredilo danes vse potrebno, da se odbije eventualen napad Zeppelinov na mesto. Razširile so se govorice, da se je zapazilo en Zeppelin severoiztočno od Pariza, v smeri proti glavnemu mestu.

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1915

so vendar enkrat dospeli. Danes smo jih pričeli razpisovati naročnikom. Kdor želi dobiti 6 knjig in sicer: 1. Koledar za leto 1915; 2. Mesija, 1 zvezek; 3. Mladim srcem, 2 zvezki; 4. Zgodovina slovenskega naroda, 4 zvezki; 5. Slovenske večernice, 68 zvezki; 6. Duhovni boj (molitvenik), naj nam dopolnje

1 DOLAR.

Knjige odpoljšemo, ali po pošti, ali ekspresom.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York City.

Smrt znanega zgodovinarja.

Berlin, Nemčija, 11. maja. — Umrl je znani zgodovinar, profesor Karl Lamprecht, ki je predaval na vseučilišču Lipskem. Rojen je bil leta 1856.

Stališče Italije.

Avstrija in Slovani.

Bivši ministrski predsednik Giolitti se je posvetoval z italijanskim kraljem Viktorjem Emanuelom.

IZJAVA DIPLOMATA.

Italija mora ostati zvesta pogodbi, ki jo je sklenila z Avstrijo in Nemčijo. Mobilizacija.

Rim, Italija, 11. maja. — V Italiji so še vedno ljudje, ki upajo in so prepričani, da se bo dalo odstraniti nevarnost vojne. Neki italijanski diplomat, ki pa noče, da bi prišlo njegovo ime v javnost, je rekel poročevalcu uglednega italijanskega lista sledeče:

Italija mora na vsak način ostati zvesta pogodbi, ki jo je sklenila z Avstrijo in Nemčijo. Ta pogodba dovoljuje, da ostane nevtalna, nikakor pa ne, da bi prestopila v kak drug tabor.

Italija nima nobenega vzroka, zapustiti svoje dva zaveznika, seveda, če ji izroči Avstrija onem svoje ozemlje, v katerem prebivajo Italijani. Ta zahteva nikakor ni pretirana ampak edino pravična. Cela zadeva bi bila že zdavnaj rešena, če bi ne bilo Trsta. Trst je edina sporna točka, glede katere se ne bomo mogli tako hitro zediniti. To mesto je za Avstrijo in Nemčijo izvanredno velikega pomena, ker imata obe državi le skoz to mesto dohod do Jadranskega morja. Če bi Italija vzela Trst s silo, bi nikdar ne imela pred Avstrijo miru. Mesto bi morala izpremeniti v močno trdnjavo in bi morala biti vsak dan pripravljena na avstrijski napad. Najboljše je, če bi postal Trst popolnoma svoboden in bi se smele njegovega pristanišča posluževati vse države. V tem slučaju bi se Italija zadovoljila samo z onim avstrijskim ozemljem, na katerem prebivajo Italijani.

Italija bi nadalje napravila veliko napako, da bi zasedla ona ozemlja, na katerem so svoj čas prebivali Rimljani in Benečani. Sedaj je to ozemlje izključno slovensko. Potemtakem bi si Italija nakopala še hujšo iredento kakor jo ima sedaj Avstrija.

Italijanska vlada ima toraj dovolj vzroka obnoviti z Avstrijo in Nemčijo pogodbo, ki bo potekla leta 1917.

Rim, Italija, 10. maja. — Italijanska vlada je izgnala profesorja Andreja Hermes, ki je bil pridležen neki tujakinsko visoki šoli. Dokazali so mu, da je v zvezi z nemškim generalnim štabom.

Ženeva, Švica, 11. maja. — Italijanska vlada je pozvala vse italijanske častnike in rezerviste, ki žive v Švici, da se morajo takoj zglatiti pri svojih polkih.

Na Tirolskem so začeli s koncentracijo bavarskih in avstrijskih čet. Kralj je dal armadi na razpolago vse svoje avtomobile.

Rim, Italija, 11. maja. — Včeraj se je posvetoval bivši italijanski ministrski predsednik z italijanskim kraljem, danes je pa obiskal ministrskega predsednika Salandra in ostal pri njem skoraj celo popoldne.

Giolitti je natančno informiran o vseh diplomatskih zadevah in se njegove nasvete povsod upošteva.

Avstrija in Nemčija sta danes zopet poslala Italiji noto, ki obsega še nekoliko več koncesij, kakor prejšnja. Vladni krogi baje niti s to noto niso zadovoljni.

Rim, Italija, 11. maja. — Vse časopisje se navdušuje za vojno. Listi so začeli obsojati že celo papeža, ker se baje bolj zavzema za Avstrijo kakor pa za Italijo. Edino "Tribuna" je bolj zmerna, in piše: — Italija noče vojne. Vojna bi bila zanjo prava poguba. Mi hočemo mirnim putem doseči cilj naših narodnih teženj.

Smrt znanega zgodovinarja.

Berlin, Nemčija, 11. maja. — Umrl je znani zgodovinar, profesor Karl Lamprecht, ki je predaval na vseučilišču Lipskem. Rojen je bil leta 1856.

Roosevelt in vojna.

Roosevelt zahteva, naj se preneha z nevtalnostjo ter kritizira politiko Wilsona.

V neki včeraj izdani objavi zahteva Roosevelt, naj vlada Združenih držav takoj prepove vsako trgovino z Nemčijo ter pospeši trgovino z zavezniki. V svoji izjavi se obrača proti politiki predsednika Wilsona ter proti govoru slednjega v Philadelphiji. Roosevelt pravi, da bi taka politika kmalu spravila Združene države na stališče današnje Kitajske.

V nekem članku v "Metropolitan" imenuje Roosevelt potop "Lusitanije" umor v masah ter primerja Nemce z morskimi razbojniki starih časov.

Nadalje zatrjuje, da se je potopilo celo število ameriških ladij na isti način. Iz tega sklepa, da smatra Nemčija pogodbo z Ameriko iz let 1799 in 1828 za košek papirja kot je že izjavila glede pogodb z drugimi državami.

Poročilo o vojnih ujetnikih.

London, Anglija, 11. maja. — Oficijelni tiskovni urad je objavil danes poročilo ameriškega poslanika v Berlinu glede njegovega obiska v Magdeburg, kjer so internirani ujeti angleški častniki.

V poročilu se glasi, da niso prijavili angleški častniki nikakih pritožb glede načina, kako se postopa z njimi. Častniki izgledajo dobro ter so dobre volje, kolikor je pač mogoče vsprčo razmer, v katerih živijo.

Za pomiloščenje Franka.

Atlanta, Ga., 11. maja. — Ker se je določilo dan 22. junija za usmrčenje morileca Franka, se je napelo vse sile, da se reši življenje možu, ki neprestano zatrjuje svojo nedolžnost. Doseči se hoče, da se izpremeni smrtno kazen v dosmrtno ječo.

Pomilostilni komisiji, ki bo imela dne 7. junija sejo, se bo predložilo prošnjo za pomiloščenje in stvar komisije je, da predloži prošnjo guvernerju Slatonu, kojega termin poteče dne 26. junija.

Proces proti Amerikancu Charltonu.

Como, Italija, 11. maja. — V juliju se bo pričel tukaj proces proti Porter Charltonu, katerega se je izročilo italijanskim oblastim, ker je dne 6. junija 1910. l. umoril svojo ženo ter spustil njeno truplo v Como jezero.

Nižje cene

za denarje v staro domovino.

Pošiljamo denar na Kranjako, Štajersko, Primors

Slike iz bojov 17. polka.

II.

"Kaj ne, gospod poročnik, mi prenašamo tukaj vročino in mrz dnevni in nočni, ti tamkaj pa v razkošnosti žive", nadaljuje napol resno, napol šalivo.

"Tukaj berem predavanje, ki ga je imel učen gospod na Dunaju, — in česa učeni gospodje vsega ne vedo — o vzgojevalnem pomenu vojske. Prvi je pač ta, da je tebe vzgojila, vsaj za trenutek, v toliko, da resno govoriš in ne smešiš. Ali kako naj razumemo tvoje besede?" ga je podražil eden, ki se je rad naslanjal ob njegovih dovtipih.

"Vzgojevalen pomen vojske je vsaj na meni viden. Vzgojila me je v dobrega pešca. Hodim lahko dva dni skupaj; pa še jesti mi ni treba. To bi lahko trdil o vsej armadi. Za to je pač treba spartanske vzgoje, mar ne? Pri nas se torej vzgoja dobro pozna. O grešnem svetu tam zadaj ste pa ravnokar disputirali. Sveti bodo postali svetelji! — Kurat ve, da govori tako že sv. Janez. — Drugi pa hodijo obeno pot človeške narave in si mislijo: Kar me ne boli, me ne srbí."

"Prihajš zpet s tira", ga je podražil prejšnji.

"Veš, če hočeš, izvedeti moje pravo mnenje, ti ga pa tudi povem. Jaz se držim našega Teodorja Koernerja, njegovega zgleda in njegovih naukov. Tukaj imam pred seboj pismo, ki ga je pisal mladi Koerner v onih odločilnih letih svojemu očetu. Ali misli naša doba, vasa naša mladina posebej tako kakor mladi pesnik?"

"Nobenega življenje — piše svojemu očetu — ni tako dragoceno, da bi ga ne daroval za prostost in čast domovine. Pač pa so mnogi preslabi za to, da bi se darovali. — Velika doba terja velikodušna sreča. Jaz čutim v sebi moč, da sem čer v tem valovanju narodov; moram ven in postavim silovitemu valovanju svoje pogumne prsi nasproti."

Ali naj v strepetljivem navdušenju vpijem, ko moji bratje zmagujejo? Ali naj pišem komedije za gledališče ko si prilasčam pogum in moč, da sodelujem na gledališču resnega boja? Vem, vekali hote ne mirni radi mene, mati bo plakala. Bog jo naj tolaži! Tega Vama ne morem priznati. — Da tvegam svoje življenje, to ne velja mnogo. To življenje je pa ozaljšano z venci ljubezni, prijateljstva, veselja, in če ga kljub temu tvegam, ... to je žrtve, ki je vredna le tako velikega plačila."

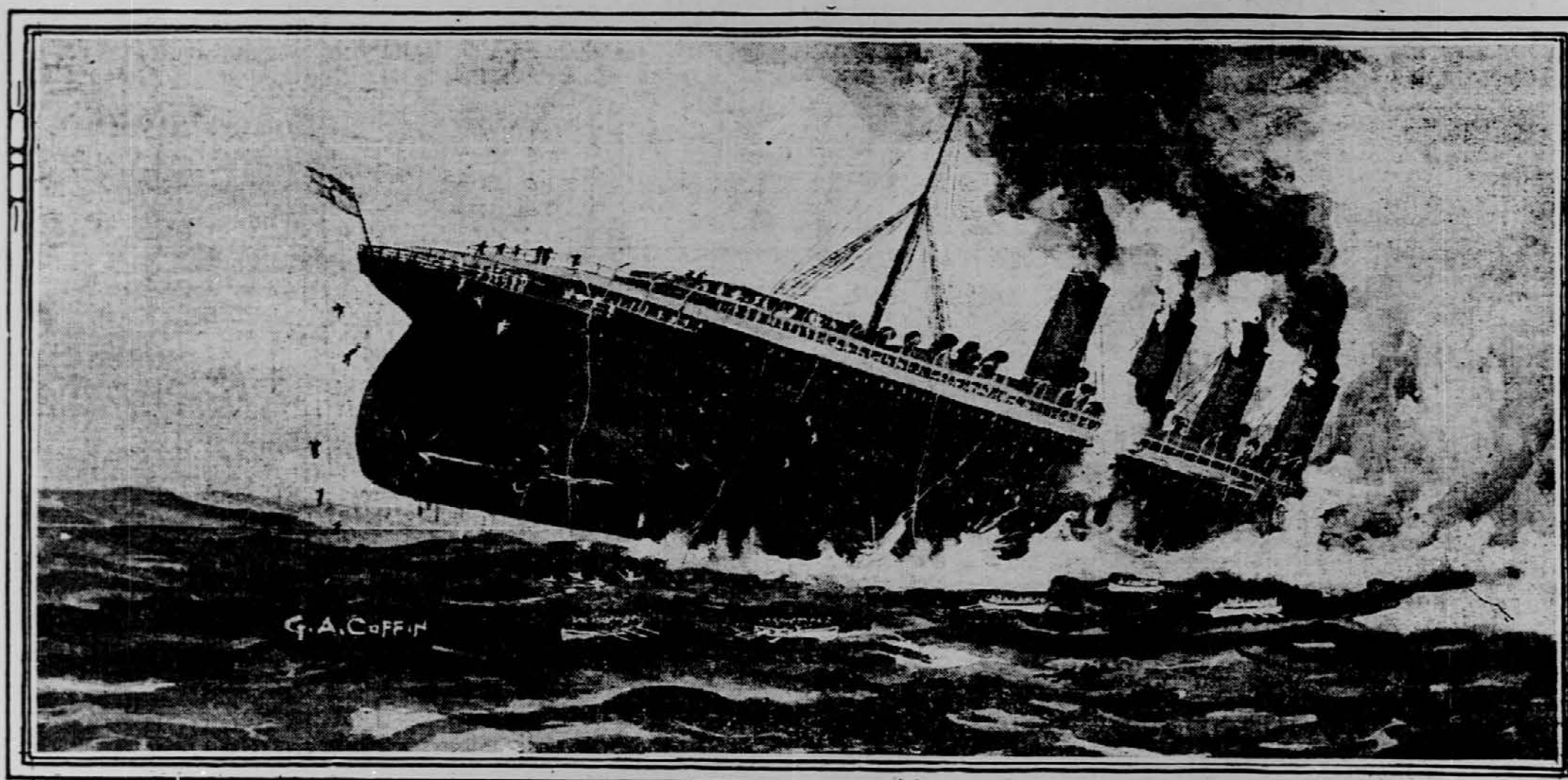
Sin je imel očeta, ki je razumel veliko dobo.

"Sin nisi se motil o meni", mu je odpisal. "Mi smo zadovoljni. Zar poveljanja odseva iz te požrtvovalnosti, ki je sama po sebi razumljiva. Rešilno, čisto veselje, umreti za domovino! In glavno je to da jih ni malo, ki gredo v današnjih dneh s tem pogumom v boj!"

Kar je veljalo za ono veliko dobo, to velja ravno tako za današnjo, se jih je več oglasilo proti zdravniku. "Ali ne beremo pism naših ljudi, iz katerih odseva Koernerjev duh? Ali ne beremo dan zadnjem po listih pism, ki so pisana v največjem ognju in strelskih jarkih, in v njih ni najti nobene strahopetljivosti? Požrtvovalnost in pogum in ljubezen do stvari, ki je pri nekaterih naravnost heroična, mnogim se zdi pa nerazumljivo. To so naši ljudje. Človek je vesel, ko jih vidi. Samo žal, da jih toliko ne pride nazaj! — Prosti smo!"

"V resnici ne poznajo in ne poznajo strahopetnosti in suženjske obzirnosti", je odvrnil. "Še smrti se ne bojimo. Mirno ji zremo v obličje. Kako dobre volje in brezskrbni sedimo danes tukaj zbrani. Poslušajte, kako veselo pesmi done iz sosedne sobe, kjer so zbrani gospodje od 3. bataljona, in z dvorščaka, kjer so Janezi. In vendar jutri ali pojutrišnjem bo že marsikaterega manjkalo med nami. Tako razpoloženje ljubljenim."

"To si pa dobro povedal", je pristavil prvi. "Poglej tukaj list o izgubah. Ti vsi potrjujejo Tvoje besede. In zanimivo je to, da je v listi toliko mladih ljudi izmed vseh stanov. Tudi naša mlada inteligencija je položila velik davek na oltar domovine. Le pogledite, kar povrstoma stoji tukaj v listi: praporčaki in rezervni padel v boju, poročnik v rezervi padel itd., vrsti se vrsta za vrsto, dolga kakor litanije. Po poklicu niso vojaki, a izkazali so se prave junake."

PARNIK "LUSITANIA" V TRENUTKU, KO SE JE POTOPILO.

Za čas je vse obmolnilo. Ali se je vsak zamislil v usodo teh mladih junakov? Ali je morda vsakdo izmed nas imel v tej listi svojega znanca? Ali je morda mislil na vrzel, ki je nastala s padlini junaki v družini, znanstvu, umetnosti, gospodarstvu, narodu, ali celo v državi? Morda so mislili vsi o tem: jaz sem gotovo o tem razmišljal. Vrzel v državi? Ali ne bi bila večja vrzel nastala, ko bi ne bili ti možje zastavili svojega življenja? Narod je vstal zoper narod, država zoper državo, in dobrina, za katero vadijajo, se zdi, ni večja in ne manjša kakor njihov obstoj. V tej veliki tekmi je stopil posameznik in njegovi interesi popolnoma v ozadje. Posameznik je le sredstvo. Cilj, ki mu služi, mu daje veljavo. Kolikor bolj ga dviguje veliki val, ki drvi proti drugi obali, kjer se lesketa zaželjeni cilj, tem večjo veljavo ima; sicer se v celoti vtaplja. Je in ostane le delujoči in trpeči del celote. Kdo bi vpošteval značaj, poklice, družinske razmere posameznika? Posameznik teži, da si ohrani življenje in zdravje. Smrt in pogum perhoreseira. Koliko žrtvuje, koliko se bori, da se vzdrži na površju. Hoče živeti, in sicer udobno živeti. Vse svoje sile, telesne in duševne hoče razviti. Kako bridko občuti in kako ga žali, kdor mu krati te osebne pravice. Naša doba je individualna in egoistična. Prisvoja dostikrat individualizirane pravice in zagovarja in brani le namišljene pravice. A tudi v tej težnji se javlja obsebovalna težnja po samoohranjenju. Živeti hoče, kdor noče, da ga pogoltno vrtimec. — Kar velja o posamezniku, to velja še v večji meri o večjih organizmih, o narodu in državi. Težnje posameznika so celo potenceirane v narodu in državi. Tukaj ne more posameznik šele razviti svoje sile. Osebnostne pravice posameznika dobe celo v teh organizacijah varno porokstvo. Te organizacije je narava sama ustvarila, da se v njih manjši organizmi izžive. V njihovem okviru hrepene po večji popolnosti in večjem blagostanju. Zato imajo dolžnosti in zato tudi pravice, da ustvarjajo take razmere, da morejo manjši organizmi v njih udobno živeti. Krivično delo, kdor posega v pravice naroda in države. Konkurenca med narodi je dandanes zelo velika. To dejstvo samo na sebi ni slabo znamenje. Je lahko dobro, da razvijajo posamezniki v tem boju vse svoje sile in jih skušajo uveljaviti. Žalibog opažamo tako v življenju narodov kakor držav umazano konkurenco. Okužila jih je individualistična, moderna doba. Vidijo le sebe in svojo moč, opravičenih pravice drugih nočejo upoštevati. Drugi so obsojeni, da le vegetirajo in ne žive življenja prostih ljudi. Še več! Egoistična težnja enega so dostikrat tako velika, da odreka drugi sploh pravico, do obstanka. Obsojeni so na smrt. Kajti skušajo jim odrezati korenine, iz katerih jim doteka življenjska moč. Posameznik se brani pred poginom. Tem večjo pravico imajo večji organizmi, v katerih se koncentrirajo želje in težnje posameznikov. In tak gigantski boj največjih organizmov se sedaj igra pred našimi očmi. Gre za življenje in smrt. In ob takih pri-

likah odnehajo želje posameznika; vse absorbira zveza, ki hoče živeti in se razvijati. Elementarni nagon do življenja in obstoja pogoltno želje in nagone individualja. Lista o izgubah, je le vođen izraz tega dejstva. Posamezniki, ki padajo, niso sovražniki drugega. Trpe in krvavijo, ker se le v njih more zadeti celota, ki je na poti drugi celoti.

Življenje! Kako velik tribut zahteva! Koliko življenja bo pomanjranega da vzkljeje novo življenje. In znova je stopilo pred me vprašanje: Kateri so pravzaprav zadnji vzroki te silovite vojske? Kaj je njen zadnji smoter? Pred očmi so mi stopila izvajanja politikov in zgodovinarjev, ki sem jih v zadnjem času čital. Začel sem jih ravno tehtati, ko hipoma zaslišim svoje ime. Poštar stopi pred me in tudi meni izroči kopico dopisnic. Vesel sem bil, kadar je prišla pošta. Danes bi pa rajše videl, da je ne bilo. Nič veselega nisem pričakoval. Vedel sem, da mora v kratkem priti od doma novica, ob kateri je človeku ko jo izve, kakor bi ga mrzla roka prišla za grlo in ga davila. Slutnja me ni varala. Kar sem pričakoval, je prišlo. V sobi mi je naekrat postalo preozko in — ust. Vstal sem in odšel iz vesele družbe na prosto. Kaj bi motil z osebnimi težavami veselje veselih ljudi. Saj je tudi njim usojeno kratko veselje.

Naslonil sem se na stebel in opazoval bujno življenje po dvorišču. Pozno v noč je že bilo, krog in krog je že utihnil bojni hrum. Bojevniki so polegli, utrjeni od dnevnega truda in vznemirjenja. Vsak je vedel, da se drugi dan iznova nadaljuje zločesta igra. Boge, ali se bo mogel drugi večer še zdrav vleči h krepljenemu počitku.

Le tu na dvorišču pa ni hotelo utihnuti. V zatišjih za zidovi so plapolali ognji in okoli vsakega trume vojakov. Čudni ljudje so. Že več dni smo bili na marših, in ti marši niso bili, kakor bi šel iz Ljubljane v Šiško. Gazili smo blato, da človeka znoja strese, če pomisliš na —. Današnji dan smo hodili ne pretrgoma od ranega jutra do poznega večera. Po dveh dneh smo ta večer tudi prvič zopet videli kuhinje. In vendar v pozni noči še ni opaziti veselja do spanja. Je kakor v nedeljo zvečer doma na sredi vasi. Smeh in vesela pesem se glasi od vasi do vasi in tako praznično se zdi to človeku, ko vlada sicer vsepovsod božji mir. Življenjska moč in žilavost se zdi, kakor da bi bili neizpeljivi v teh ljudeh. Ne pozna se jim na zunaj skoraj prav nič, kar so prestali v preteklih dneh. Ko sem jih gledal tako zbrane pred seboj in videl to čilost in neupogljivo voljo, ki ne izgubi poguma in zaupanja sama vase, tudi če je šla skozi peklenški ogenj, ko sem videl veselo razpoloženje ljudi, ki so šli pot na Golgato pri Gologori in Grodeku, sem dobil neomajno zaupanje v življenjsko silo naših ljudi. Katera sila bi mogla po tem izkušnjah zatreti te ljudi? Samo zavest, zaupanje v lastno moč in lepšo bodočnost, ali se ne bo polastila celega naroda, ko bo po sklenjenem miru premišljeval svoja pretekla velenja? Vsak vidi sedaj pred seboj le dejanja drobcev naroda. Prišel bo pa mož, ki mu bo naslikal dejanja celega na-

roda. Pred očmi mu bo stalo trpljenje, boj in uspeh in tedaj mu bo prišlo v zavest ni bo prešnilo ves organizem spoznanje, kako nesorazmerno velikih dejanj je zmogel majhen organizem. Vzbudila se mu bo tudi z novo silo ljubezen do večjega organizma, ki je zanj položil na oltar tako velik davek. In prepričani smo, da mu bo po teh težkih dneh ustvaril ta večji organizem, ki obsega toliko narodov v svoji sredi, boljše življenjske pogoje.

Tukaj na dvorišču so bili zopet zbrani stari prijatelji in znanci. Kako si ne bi imeli mnogo povedati? Saj so bili pri Gologori in Grodeku....

"Druga leta sem odšel ob tem času na Mali Šnaren ravno k deveti maši na mal griček, letos smo pa krenili čez griček k Rusom na žegnanje", je pripovedoval mlad, živahen deček, ki ga poznam že daleč časa v naši organizaciji.

"Pri tem žegnanju si pa tudi bežal kakor v prejšnjih divjih časih fantje, ki so jih prepelili fantje iz druge vasi z žegnanja", sem ga nalašč podražil. Saj so itak vsi vedeli, kaj je tisti dan, 8. septembra storil.

"Kaj bežal?" se je razhudil. "Tekel sem pač, kakor še nikdar v svojem življenju. Pa spremljale so me celo pot brenečje muhe. Komaj sem jih obranil."

"Saj si komaj še sopol, ako si bežal, ko si prisopihal."

Vsi smo se zopet dobrovoljno snejali mlademu junaku. Vsi so vedeli, da je izvršil junaško dejanje.

Naša artilerija je začeloma prekratko streljala. Poleg tega je našo levo krilo hitreje prodiralo nego so mogli pričakovati. Velika nevarnost je bila, da bo lastna artilerija obstreljevala lastno bojno vrsto. Telefonske zveze radi ognja še ni bilo mogoče degradirati. Stotnik se obrne do mladega fanta, ki je bil znan po svojem pogumu — žal, da mi je ime izpadlo iz spomina — in ga pošlje do artilerije. Stal sem poleg artilerijskega častnika na opazovališču, ki je bilo blizu naše sanitetne postaje. Vsakih deset korakov se je moral vreti na zemljo. Cele salve so bile namenjene njemu. Toda ni omagal. Končno se ni več zmenil za salve in je med najhujšim življenjem krogel dospel na mesto. Govoriti ni mogel več. Edina beseda je bila: "Dalje, dalje!" Zadosti je bilo. Vsi smo vedeli, za kaj gre.

Čez par tednov je nosil srebrno hrabrostno svinčilo. Pred nekaj časa mi je simpatični dečko izgnil izpred oči. Upajmo, da mu je bila sreča mila.

"Tisto popoldne pa ni bila šala", se je oglašil korporal, ki ga je že krasila srebrna hrabrostna svinčilo.

"Bilo je hujske nego pri Gologori. Vsaj ogenj je bil popoldne hujski. Komaj so prekoračili višino, so nas obsipali s krogli, da je bilo jo. Rusi so bili gotovo najmanj trikrat tako močni kakor mi. Povsod jih je bilo dovolj: v gozdu in na polju. Seveda povsod dobro zavarovani. Na drevesa so celo splazili in tam imeli strojne puške. Vlegli smo se v krompirišče in čakati boljših časov. Čez četr ure je bilo zopet povelje: "Naprej!" Vstanemo, pa nihče se ne gane poleg mene. Začnem

vpiti in s puško ljudi naprej goniti. Nihče se ne gane: Vsi so obležali."

"Ob dveh sem že mislil, da je vse izgubljeno", se je oglašil drugi. "Poleg nas je že šel en polk nazaj."

"Če ne bi bil tam naš 17. polk in pa 7. polk, bi tudi bilo vse izgubljeno", je menil drugi.

"Gotovo!" sem pristavil. "Le taki vojaki so mogli vzdržati tak silovit naval, ga zlomiti in sovražnika celo vreči."

In tako smo modrovali dalje in bili dobre volje, kakor bi bili doma. Saj smo bili domači med domačimi.

Straža na klanecu.

Vrh Užoškega klanca.

Komaj, komaj je prisopihal avtomobil med avstrijskimi oskrbnimi postajami, nemškimi municijskimi redmi in med patrolami madžarskih husarjev kvišku. S snegom pokriti vrhovi zagrinjajo celo krasno pokrajino. Ob serpentinah divja in buči veter, kakor da bi hotel vse, kar se po cesti gnjeje na klanec, strmoglaviti nazaj v globino. Zdi se, da se je zvezal z Rusi in da nas hoče prestreči, da bi ne mogli do njih. Tak veter, taka burja sta vedno najboljša prijatelja Rusov....

Mi pa premagujemo veter in se upiramo burji.

Tu ob robu, malo bolj v zavetju, se nahaja bataljon Jelačićevega polka in počiva. Hrvatje, najbolj orjaski vojaki avstrijskega cesarja, fantje kakor skale s primernimi pestuni. Srbi bi lahko pripovedovali, da se s temi možmi ni šaliti. Pa tudi Rusom že prese-dajo. "Ti Hrvatje", mi je pravil v Košicah ujeti ruski praporščak, "naskočijo kakor tolpa steklih volkov. In kadar naše moštvo vrže puške stran, da se uda, vržejo tudi oni svoje puške od sebe, pa nas lovijo z rokami!"

Zdaj ležijo tu, zaviti v svoje kožuhe, da si malo oddahnejo. To so vojaki, ki so šele ravnokar prispe-li, ki pa pridejo morda že danes v ogenj. Vse na njih od pet do glave je novo, kakor iz škatlice — obleka in orožje. Krasno so te hrvaške čete. Kakor zdaj tukaj stojijo, bi mogle odkorakati pred cesarja na paradu. Toda določena jim je druga smer....

Kočno smo, hvala Bogu, na vrhu. Tu se veter izpreminja v vihar. Naš avto sopiha in se borí proti viharju. Dvakrat, trikrat za-ječi motor, kakor da mu zmanjkuje sapa. Pa naj konji in ljudje pomagajo naprej, koder se stroj ustavlja!

Na desno je razprostrt gozd. Stoletne jelke in hojke, ki se jim veje šibijo pod snežnim bremenom. Vihar se zaletava vanje in stresa z njih cele plazove snega. Ostre ledene igle lete na vse strani in se ti, če se še tako braniš, vbadajo v kožo....

Zdaj smo na križpotju vrh klanca. Na levo vodi cesta dol v vasi Sianki, na desno v Butlo, po sredi čez gore dalje v Turko....

Tu stoji mož: stotnik, sprevo-dnik čet. Stoji tu od zjutraj od šestih do tihga večera ob desetih, enajstih. On kaže pot vsem tem stotinam

Cesta na klanec je utihnila. Le iz doline se čuje šum in ropot kolon, ki se spenjajo navkreber. Doli v vasi Sianki zamiglja tintam kakšna luč....

Gori pa stoji temna, osamljena postava. To je stotnik-sprevodnik, kazipot naših čet.... Straža na klanecu....

Osebnostna svoboda.

Louis N. Hammerling.

XXXIII.

Sredi boja je dobro ustaviti se ter si ogledati ne le cilje in metode, temveč tudi osebnost nasprotnika. Raditega si hočemo tudi ogledati osebnost dotičnih, ki vodijo sedanji boj za omejevanje osebne prostosti.

Ljudje, ki pospešujejo vsakovrstno omejevanje osebne svobode, store to pod pretvezo, da pospešujejo moralno in fizično blagostanje naroda, ki je baje sedaj ogroženo od gotovih navad in običajev.

Ali ta nevarnost v resnici obstaja, ali pa je le izraz nenormalne osebnosti dotičnih ljudi?

V nekem članku je opisal dr. Allan McLane Hamilton, znan newyorški psihijater, gotovo vrsto ljudi, katere je vedno najti v gotovem številu v vsaki občini. V članku navaja izrek nekega drugega, da se namreč potezajo ti ljudje teoretično za blagor vesoljstva, dočim so praktično za uteke-nje njih lastnih osebnih nagnenj. Dr. Hamilton pravi nadalje: "Njegovi ideali so morda visoki ter hoče dotičnik živeti osebno altruistično življenje. Njegovo strem-ljenje, da izboljša druge, pa ga večkrat privede do napačnega raz-umevanja in ocenjevanja onih, ki ne potrebujejo njegove pomoči in njegovih navodil."

Ta vrsta altruizma je prav tako nevarna kot sebičnost in nemoralnost. V dušah takih ljudi se raz-vije neka vrsta bolezni, katero imenujejo prihijatri Paranoia reformatoria, kar pomeni, da hoče dotičnik vse izboljšati. Vsi taki ljudje so duševno inferiorni, a so njih zmognosti in gotovi smeri do-bro razvite.

Ako sledi kdo pisanju takozva-nih reformatorjev, bo zapazil isto duševno razpoloženje. Neke take vrste človek, ki se je vrgel na hra-no, piše:

"Napisalo se je že knjige ter dokazalo, da je mleko, katero pi-jejo otroci, onesaženo. Uporaba formaldehida kot ga rabijo po-grebniki, je splošna."

Tu je opaziti isto posplošenje ali generaliziranje ter za lase privlečene primere, ki imajo namen vzbujati v človeku gnus.

V vseh sličnih izjavah opažamo bolesto razpoloženje duha. Vedno isto nagnenje, da se prišli druge živali po istem, ponavadi inferior-nem načinu.

S tega vidika moramo presoja-ti vse napore, da se omeji našo osebno prostost. Mi ne smemo do-pustiti samih sebi, da bi smatrali take reforme za višje stoječe v moralnem oziru kot dela dotič-nih. Pač pa moramo biti nasprotno prepričani da stoji dotičniki v moralnem oziru veliko nižje kot pa mi sami.

Ko enkrat spoznamo vse to, se tudi lažje postavimo v bran ne-prestani napadom na naše oseb-ne svobode. Razumeti moramo, da ni pričakovati s take strani objek-tivne, znanstvene sodbe, da je na-sprotno ta sodba pomanjkljiva, in-dividualna.

Iz predločih izjavanj pa ne sle-di da so vsi takozvani reformato-rji duševno defektni ali manj-vredni. Veliko dobrih ljudi dela za izboljšanje človeštva z dobrim namenom in jasnim duhom in pro-sti boleznosti katero se je opisa-lo tukaj. Do teh imamo vse pri-merno spoštovanje in z njimi ho-čemo delovati kot smo delovali dosedaj.

Treba pa je le čitati izjave in spise voditeljev prohibicije in ta-koj se je vidi da jih ni mogoče sta-viti v isto vrsto s pravimi delav-ci za izboljšanje človeštva. Noče-mo reči, da ni na posebnem polju, katerega so si bili izbrali prohibi-cionisti, nobenega prostora za iz-boljšanje. Povdarjamo pa še ved-no in bomo vedno povdarjali, da je pretežna večina naroda zdrava, zmer-na in da ji ni treba nobene-ga vodstva od strani patoloških egoistov, katero morda potrebuje-jo nekatere nevarne osebe, ki pa je nepotrebno zaprežno ve-čino zdravega naroda.

Tem zdravim ljudem velja naš poziv. Nobenega časa ni treba iz-gubljati z reformacijo nenormal-nih. Taka naloga je neizvedljiva.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-
doek, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-
berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1,
Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely
Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovanec, št. 114, Ely,
Minn.

Vsi dopisi tikačji se uradnih zadev kakor tudi denarne poš-
latve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe
pa na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebnosti ali neuradni pisme od strani članov se ne bodo
vzimalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Kaj je res?

Pred kratkim sem bral v nekem newyorškem nemškem dnevni-
ku kratek spis z naslovom "Strašna noč". Naslovu sledi pismo, ka-
tereja je poslala nek Nemka svoji prijateljici, in to pismo se
glasi:

Draga Ana! — Moj sin Maks se je vrnil z bojišča in je bil dva
dni pri meni. — Vesela sem bila njegovega prihoda, pa tudi ustra-
šila sem se ga, ker se je moj Maks odločil je v vojni, popolnoma
izpremenil. — Pomislil, ponoči ni hotel spati na postelji ampak pod
posteljo, češ, da se je tako navadil strelnih jarkov, da zaspri samo
ra trdih tleh. — Predno je legel k počitku, je postavil pred vrata
kuharico in slugo, ter jima naročil, da morata celo noč stražiti. —
Ponoči je parkrat vstal in vrgel dvoje kozarec na cesto. Ko sem ga
vprašala, zakaj je vse to storil, mi je odgovoril, da je vsako noč okoli
enajste ure vrgel na Francoze par ročnih granat. — Pristavil je, da
se tega nikakor ne more odvaditi. — Proti jutru je začel upiti: —
Skrbite se! Vsi v zakope! Zrakoplovec je nad nami! Jaz sem ga za-
čuden gledala. Šele pozneje mi je pojasnil, da je začela kuharica
mleti kavo in da se ropotanje mline za kavo ravno tako sliši kot
ropotanje zrakoplova, če je v primeru daljavi. — Drugi dan je pra-
vil, da se mu je v strelnem jarku dobro godilo in komaj čaka ure, ko
se bo vrnil na fronto. Še nikdar ni bil tako vesel kakor takrat, ko
je odhajal.

Blažena Nemčija, ki imaš take sinove. — Blažene matere, ki ste
rodile take junake, kateri nečajo spati na mehki postelji in trepe-
tajo pred zrakoplovom, če zaslišijo ropotanje mlinčka za kavo!

Resnica je pa nazadnje le ta. — Nemci so si že od začetka pri-
zadevali pokazati svoje vojake kot neustrašene borilce, katerim se
ne more zoperstaviti ves svet. — Ista želja je bila tudi mati zgoraj
priobčenega pisma. — Dobilo se med Nemei ljudje, ki vrjamejo ta-
kim čenčam, še celo taki se dobijo, ki so zmorni napisati, da je v
strelnem jarku bolj prijetno kakor doma. — Vse časopise je polno
samih zmag, samega navdušenja, vojaki veseli prepevajo, smejejo
se in zbijajo šale in kričijo, da je lepo umreti za cesarja. — Dobili
so se pa tudi ljudje, ki so prišli z bojišča in so rekli, da je resnica,
tako strašna, da je ni mogoče z besedami razložiti, še manj pa za-
pisati na papir.

Smrt, glad, smrad, obup, stokanje ranjenec, v smrti spačeni
obrazi, požar, revščina, to bi bila za vsaj približna slika bojišča. —
Kdor pravi, da ni tako, hoče preslepiti samega sebe, komur se zle
take stvari lepe, ni več človek, pač pa žival, ki so ji oropale vojne
grozote zadnjo trohico razuma.

Tudi naši fantje so šli veseli v boj. — Pijača je rodila to vese-
lje in mogoče tudi malo častilnost. — Naš človek redkokdaj
pokaže, kaj zna, če ga pa prisili, da mora pokazati, pokaže toliko,
da presega vse pričakovanje. — To je bilo tisto junaštvo slovenskih
fantov. — Niso se borili iz ljubezni do cesarja in do ljube Avstrije,
pač pa iz ljubezni do junštva samega. To je bilo mogoče prve dni,
ko so bili še zelodej polni, in oči še niso gledale vojnih grozot. —
Kmalom potem je nastopila vojna pijanost, in tedaj so se borili kakor
bitja, ki nimajo ne čuta ne misli. — Včasih postane človek krvo-
ločna zver, ki misli, da mora klati in moriti, pa tudi če zakolje svo-
jega očeta, svojega brata. — In potem je nastopila tretja doba: voj-
no rokoletstvo se je pričelo vojakom gnusiti. — Fant na fronti se
je začel bati za svoje življenje in je polagoma spoznal, da se ravn-
tako boji za življenje njegov sosed, o katerem so pravili, da je nje-
gov sovražnik, ki ne zasluži drugega kakor smrt. — Izprevidel je
tudi, da ima tudi ta "sovražnik" doma ženo, starše in otroke, ka-
terih neče izgubiti, da ima doma, s katerega so ga po sili izgnali.

In ta točka je mogoče edina svetla točka, kar jih je v vojni. —
Vojaki spoznajo da so uboga para, slepo orodje v rokah nekaterih
oseb, ki si domišljajo, da jih je Bog postavil na prestol ter da jih
je postavil zato, da v njegovem imenu more oziroma da zapoveduje-
jo moriti.

Ko vojaki to spoznajo in izprevidijo, je blizu konec vojne. — Vse
ono, kar delajo sedaj je le krvava igra izmozganih in sestradanih
oseb, ki imajo edino željo, da bi bilo igrice čimprej konec.

Sedaj vedo, da domovine ni rešila krv, ki so jo prelili stotisoči, da
je ni rešilo vse navdušenje in ne glad onih, ki so ostali doma. — Ve-
do tudi, da domovina ne bo rešena, če padejo vsi do zadnjega. —
Le s trdnim in napornim delom krepih rok, le z duševnim delom raz-
sodnih in razumnih mož, ne pa z uničevanjem se da kaj doseči. —
Sad, ki bo zrastle iz prelite krvi ne bo prinesel ljudem tolažbe in po-
vračila. — Sin, ki ga je žrtvovala mati, je za mater večje vrednosti
kot vsi zakladi celega sveta, dežele, ki jo je izgubil narod, ne more
nikoli vrniti.

Človek, ki se zavzema za vojne grozote, oni, kateremu so strelni
jarki ljubši kakor dom, je potomce grobe, v kateri je bil človek ži-
val, ne pa bitje ustvarjeno po božji podobi.

Slika nam predstavlja nemškega cesarja v družbi treh najbolj znanih pomorskih roparjev, kapitana
Kidda, Simmsa in Sir Henry Morgana. Ti trije ga venčajo z vencom zmagovalstva ter ga pozdravljajo kot svoje-
ga brata.

Ranjeni in mrtvi slovenski "vojaki":

Izgube 17. pešpolka.

(Nadaljevanje).

Oberhuber Ferdinand, 4. stot., vjet.

Oblak Pavel, 2. stot., vjet.

Olivani Ivan, 8. stot., Trata, v.

Omahen Ivan, 4. stot., Vel. Ga-

her, vjet.

Oman Matija, 2. odd., strojnih

pušk, vjet.

Oražem Ivan, 2. stot., Krtina, r.

Orstir Martin, 4. stot., vjet.

Oswald Ivan, 2. stot., ranjen.

Oven Matija, 5. stot., ranjen.

Pangeršič Ivan, 2. stot., ranjen.

Pangeršič Josip, 2. odd., strojnih

pušk, Vel. Dolina, vjet.

Papež Ivan, 7. stot., Črnomelj,

ranjen.

Papež Josip, 4. stot., ranjen.

Papst Blaž, 7. stot., mrtev (31.

jan. do 28. febr. 1915).

Paue Karel, 4. stot., St. Jernej,

ranjen.

Pečar Matej, 4. stot., Črnuče, r.

Pečenik Matija, 1.6. maršstot.,

Horjul, ranjen.

Pečenik Peter, 6. stot., Sora, r.

Peer Anton, 1. stot., Fara, r.

Peinhaupt Michael, 7. stot., r.

Pence Josip, 2. odd., strojnih

pušk, vjet.

Peny Franc, 3. stot., ranjen.

Perič Josip, 6. stot., Nabrežina,

ranjen.

Peterka Franc, 1. stot., Morav-

če, ranjen.

Peternelj Ivan, 4. stot., Selea,

mrtev (31. jan. do 28. febr. 1915).

Pfajfar Franc, 4. stot., Boh. Bi-

strica, vjet.

Pichler Franc, 8. stot., ranjen.

Pichler Urban, 7. stot., ranjen.

Pire Blaž, 6. stot., iz logškega

okraja, mrtev (31. jan. do 22. feb.

1915).

Pichler Franc, 8. stot., ranjen.

Plešee Matija, 3. stot., Sela, r.

Plešee Tomaž, 4. stot., Kranj, r.

Infanterist Pochl Alojzij, ranj.

Pokrajec Ivan, 2. stot., ranjen.

Porenta Ivan, 8. stot., Stara Lo-

ka, ranjen.

Postel Karel, 7. stotinja, ranjen.

Potočnik Anton, 1. stot., Selea,

ranjen.

Potočnik Ivan, 4. stot., Bled, v.

Praznik Ignacij, 7. stot., Gradi-

Štepec Ivan, 3. stot., ranjen.

Schoegg Walter, 3. stot., r.

Segina Valtar, 3. stot., ranjen.

Segina Ivan, 4. stot., ranjen.

Segola Anton, 6. stot., ranjen.

Selan Anton, 8. stot., Cerklje, r.

Semlić Filip, 6. stot., ranjen.

Senfer David, 4. stot., vjet.

Sigmund Josip, 5. stot., vjet.

Infanterist Skedelj Anton, r.

Skobe Franc, 3. stot., ranjen.

Skok Franc, 2. stot., ranjen.

Skopare Izidor, 3. stot., Metli-

ka, ranjen.

Skopare Franc, 1. stot., ranjen.

Skufca Franc, 1.6. maršstot.,

Hudo, ranjen.

Škulj Stefan, 7. stot., Lužarje,

ranjen.

Škubie Franc, 4. stot., Horjul,

ranjen.

Slamnik Franc, 2. stot., ranjen.

Slapnik Josip, 8. stot., Šmartno,

vjet.

Šmit Gabrijel, 6. stot., Trebnje,

ranjen.

Šmolej Andrej, 2. stot., Kranj-

skagora, ranjen.

Šmolnikar Josip, 7. stot., Tre-

benje, mrtev (31. jan. do 27. febr.

1915).

Štalce Franc, 1.6. maršstot.,

Selea, ranjen.

Staller Pavel, 4. stot., ranjen.

Stancar Ivan, 2. stot., ranjen.

Stare Josip, 2. stot., ranjen.

Šteban Ciril, ranjen.

Štefe Alojzij, 7. stot., Predoslje,

ranjen.

Štefe Matija, ranjen.

Štepić Ivan, 6. stot., Trebnje, r.

Sterbenc Josip, 3. stot., ranjen.

Stergar Anton, 1. stot., ranjen.

Sterle Adolf, 2.6. maršstot., iz

postojnskega okraja, mrtev (31.

jan. do 28. febr. 1915).

Stonitsch Bogomir, 3. stot., mr-

tev (31. jan. do 27. febr. 1915).

Strah Franc, 7. stot., Dobrepo-

lje, ranjen.

Strakar Franc, 4. stot., Ljublja-

na, ranjen.

Stros Josip, 5. stot., ranjen.

Štrukel Michael, 3. stot., St. Vid,

ranjen.

Šturm Ivan, 2. stot., ranjen.

Šturm Josip, bat. trobentač,

Slov. Bistrica, mrtev (31. jan. do

28. febr. 1915).

Sušnik Franc, 3. stot., Gojzd, r.

Sušnik Josip, 6. stot., Medvode,

ranjen.

Suštar Ciril, 2. odd., strojnih

pušk, ranjen.

Sušteršič Leopold, 5. stot., Sp.

Šiška, ranjen.

Tisovec Feiks, 3. stot., Straža,

ranjen.

Trinkavs Ivan, 5. stot., ranjen.

Trotovše Franc, 3.6. maršstot.,

Sv. Križ, ranjen.

Tschokert Rudolf, 2. stot., Ljub-

ljana, mrtev (31. jan. do 23. febr.

1915).

Učakar Peter, 2. stot. vjet.

Učar Anton, ranjen.

Veseli Anton, 6. stot., Sv. Gre-

gor, ranjen.

Vidmar Josip, 5. stot., Rudolfo-

vo, vjet.

Vodnik Ivan, 8. stot., Stara Lo-

ka, vjet.

Vovk Franc, 1. odd., strojnih

pušk, Gorje, mrtev (31. jan. do

28. febr. 1915).

Vozelj Josip, ranjen.

Vrečar Alojzij, 5. stot., Dobru-

aje, vjet.

Vrhovšek Ivan, 1. stot., Krško,

mrtev (31. jan. do 28. febr. 1915).

Žagar Alojzij, 5. stot., ranjen.

Žagar Fr., 2. stot., kočevski o-

kraj, mrtev (31. jan. do 28. febr.

1915).

Zaje Valentin, 3. stot., Šmartno,

ranjen.

Zakelj Anton, 4. stot., Horjul,

vjet.

Zalar Franc, 5. stot., Studence,

vjet.

Zalašek Rudolf, 2. stot., ranjen.

Zaletelj Martin, 1. stot., Zagor-

je, ranjen.

Tudi posledica vojne.

Gornergratska železnica v švi-
carskem kantonu Wallis, ki je
že več let donosala štiri do pet
odstotkov dividende, je imela le-
ta 1914 le 74 frankov čistega do-
bička. Akejski kapital znaša 2
milijona frankov in bo letos ostal
torej brez dividende.

Smrt raziskovalca tuberkuloze.

Iz Berlina poročajo, da je tam-
kaj umrl na pegastem legarju
znani raziskovalec tuberkuloze
profesor Cornet. Pred kratkim je
bil odlikovan z redom železnega
križa. Kal boleznij je nalezl v
nekem vjetniškem taboru od ne-
kega tamkaj interniranega Rusa.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:		Križana umiljenost	—40
Marija Varhinja	—60	Kaj se je Makar sanjalo?	—50
Marija Kraljica	—60	Lažnjivi Kljucke	—20
Marija Kraljica, elegantno	—20	Leban, 100 beril	—20
vezano	\$1.20	Lepa Vida (Cankar)	—80
Rajski glasovi	—60	Maksimilijan I.	—20
Rajski glasovi elegantno	—20	Marija, hči polkova	—20
vezano	\$1.20	Mati, socijalni roman.	\$1.00
Rajski glasovi, elegantno	—25	Malomestne tradicije	—25
vezano	\$1.40	Mir Božji	—70
Pot k Bogu, elegantno ve-	—35	Miklova Zala	—35
zvano	\$1.20	Mirko Poštenjakovič	—20
Skrbi za dušo, elegantno	—20	Na divjem zapadu, vez.	—60
vezano	\$1.20	Na indijskih otokih	—30
Sveta ura, elegantno vezana	\$1.20	Najdenček	—20
Vrtec nebeški	—40	Na jutrovm	—35
		Na krivih potih	—30
		Na različnih potih	—20
POUČNE KNJIGE:		Narodne pripovedi, 1, 2	—20
Abecednik slovenski, vezan	—25	in 3. zvezek po	—20
Ahnov nemško-angleški tol-	—50	Naseljenci	—20
mač, vezan	—50	Na valovih južnega morja	—15
Angleško-slovenski in slo-	—40	Nesrečnica	—25
vensko-angleški slovar	—30	Nezgodan a Palavann	—20
Berilo prvo, vezano	—40	Nikolaj Zrinski	—20
Berilo drugo, vezano	—40	O jetiki	—15
Berilo tretje, vezano	—40	Odkritje Amerike, vez.	—80
Cerkvena zgodovina	—70	Pasjeglavci	\$1.00
Dobra kuharica, vezano	\$3.00	Prihajač	—30
Domači zdravnik, vezan	—75	Pregovori, prilike, reki	—25
Domači živnozdravniki	—50	Pri Vrbečevem Grogri	—

Ime in priimek
Štev. in ulica ali Box
Mesto Država

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisatelj Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

8

(Nadaljevanje).

— Slišal sem župnika govoriti o tem, — je rekel Rohan. — Zelo čudno je. Ljudje tudi govorijo, da je slišati v božični noči zvonjenje zvonov in mrtveci vstajajo iz njih grobov globoko pod zemljo.

Stara mati Brieux, ki je umrla v pretekli božični noči, je slišala vse to, predno je umrla.

Možster Arfoll se je žalostno nasmehnil.

— To je povest stare ženske; vse praznoverje. — Mrtvi spijo v miru.

Marcela se je čutila poklicano, da vloži besedico za svoje pričanje.

— Vi ne vrjamate tega, — je rekla. — Možster Arfoll, vi sploh malo vrjamate. Mati Brieux je bila dobra ženska ter se gotovo ni lagala.

— Vse to je praznoverje in praznoverje je slaba stvar, — je odvrnil možster Arfoll čisto mirno. — V veri, politiki, življenjskih zadevah, dete moje, je praznoverje naravnost prokletstvo. Praznoverje stori, da se boji mož blagega pokojnika, da ima strah pred prikaznimi in temo. Praznoverje učini, da prenaša ljudstvo slabe vladarje in kruta dejanja. Praznoverje vzdrži slabe vladarje na njih prestolih, praznoverje pokriva zemljo s krvjo ter lomi srečo vseh, ki ljubijo človeški rod. Praznoverje izpremeni lahko slabega človeka v boga, katerega obožujejo vsi in za katerega umirajo kot da je božanski.

— To je res, — je rekel Rohan ter se boječe ozrl na Marcela. Nato je rekel, kot da hoče izpremeniti snov pogovora: — Ali je gotovo, da je stalo nekoč tukaj veliko mesto?

— Da je bilo temu tako, posnemamo iz različnih znakov, — je odvrnil učitelj. — Ni treba globoko kopati, da se pride na sledove. Oh, da, mesto je bilo tukaj, s svojimi hišami iz mramorja ter svetili iz zlata; s svojimi gledali in kopališči, s svojimi sohami bogov. Lep pogled je moral biti, ko se je zrl na to mesto kot sedaj na Kromlaix. Takrat je bila reka v resnici reka in bele vile so stale ob nje bregovih. Cvetja je bilo ob vsaki poti in sadežev na vsakem drevesu. Celo v tem času je stal naš kamen tukaj ter videl vse to. Mesto je bilo zgrajeno kot marsikatero naših s človeško krvjo in njega meščani so bili del krvnikov te zemlje, vsak opasan z mečem in sledovi krvi na njegovih rokav. Bog je bil proti njim in njih kameniti bogovi jih niso mogli rešiti. Bili so pleme volkov, ti stari Rimljani. Bili so otroci Kajna. Kaj je končno storil Bog z njim? — Izbrisal jih z zemeljskega površja.

Obraz govornika je bil strašen. Videti je bilo kot da izgovarja prorokovanje, ne pa pripoveduje povest.

— Dvignil je svoj prst in morje je prišlo ter požrlo to mesto, ga pokrilo s kamenjem in peskom. Pokopani so bili možje, žene in otroci in vsi počivajo skupaj v enem grobu.

— Do sodnega dne! — je rekla Marcela svedčano.

— Ti so že sojeni, — je odvrnil možster Arfoll. — Sodba je bila izrečena in sedaj spe. Le "praznoverje" je, da se bodo zbudili v njih grobovih.

Marcela je hotela govoriti, a beseda "praznoverje" jo je premagala. Le temen pojem je imela o tem, kaj pomeni, a zvenela je tako odločno! Bila je najljubša beseda mojstra Arfolla in treba je priznati, da jo je rabil ob vseh mogočih prilikah, včasih tudi na nepravem mestu.

Rohan je rekel malo ali ničesar. Bil je nekoliko presenečen vsled svečanega načina govora mojstra Arfolla. Poznal je namreč učitelja z njegove veselejše in prikupnejše strani in redkokdaj ga je videl tako žalostnega in tako brezupnega kot danes. Jasnó je bilo, da se je moralo zgoditi nekaj neobičajnega. Iz gotovih pomembnih pogledov pa je tudi Rohan razvidel, da se noče možster Arfoll izraziti popolnoma natančno v navzočnosti Marcelle.

Medtem pa so pričeli vsi trije stopati po obronku nizdol, v smeri proti vasi. Marcela je ostala nekaj korakov zadaj, docim se je držal Rohan mojstra Arfolla, da bi izvedel vzrok neobičajne otožnosti svojega učitelja.

Ko sta tako stopala nizdol, je padel pogled Arfolla na knjigo, katero je Rohan še vedno držal v roki.

— Kaj si čital, — ga je vprašal.

Rohan mu je pokazal knjigo. Bil je prevod Tacita v francoščino ter je stal latinski original na eni, prevod pa na drugi strani. Izdaja je nosila datum revolucije ter je bila knjiga gotovo tiskana v temnih dneh, ko je celi Paris stresal vihar.

Možster Arfoll je pogledal knjigo ter jo nato vrnil imejitelju. On sam ga je bil naučil, kako čitati take vrste knjig. Isti dan pa je bil strog.

— O čem pa čitaš tukaj? — je vprašal. — Samo o krvi, o bitkah, o stokanju narodov pod težo prestolov. O, moj Bog, kako strašno je to! Celo tu, v knjigi, katero se nazivlje knjigo Gospoda, — in dvignil je svoje sv. Pismo — je čitati isto krvavo povest, isti obupni krik mučenega človeštva. Da, božja knjiga je krvava kot je božja zemlja.

Marcela je zadržala. Tako govorenje je bilo v resnici bogoskrunsko.

— Možster Arfoll, — je pričela.

Njegove velike oči so strmele ter je očividno ni slišal.

— Vedno in vedno; sedaj kot je bilo v pričetku, ta strast divje živali, da ubija in ubija, ta žejna blaznega po vojni in slavi: Morda vsebuje oni veliki kamen tam duha kakega mogočnega morilca iz davnih časov, kakega Kajna v osebi cesarja, izpremenjenega v kamen, a še vedno z zavestjo, da vidi, kaj je slava. Dobro, to je praznoverje. Da pa se godi po moji volji, bi storil tako z vsakim tiranom. Izpremenil bi ga v kamen ter ga postavil na vidno mesto kot znamenje. In potem bi ne bilo nobenih vojn, kajti ne bilo bi več Kajnov, ki bi jih povzročali ter spravljali narode v blaznost!

Marcela ga je razumela le napol, a nekatere njegovih besed so ji legle na dušo. Ni se obrnila proti mojstru Arfollu, pač pa proti Rohanu.

— Le bojazljivci se boje iti v vojno. Stric Ewen je bil dober vojak ter je prelivljal kri za Francijo. Le pogled krasno svetinjo velikega Cesarja. Naša dežela je velika in le vojne proti hudobnemu so jo napravile veliko. Le slabi narodi se dvigujejo proti Cesarju, ker je dober in tako velik. To dela vojne in Cesar ni tega kriv.

Možster Arfoll je slišal vsako besedico ter se žalostno nasmehnil. Poznal je oboževanje, s katerim je obdajala deklica Cesarja. Vedel je, da je bila vzgojena tako, da je smatrala slednjega prvem za Boga. Ne da bi se dotaknil njegovega idola, je rekel mirno:

— Tako pravi stric Ewen! Dobro, stric Ewen je dober mož. Hočes pa, Marcela, vedeti, kaj je pravzaprav vojna? — Pogled!

Izgnil je roko proti deželi in deklica je sledila s pogledom v dotično smer.

Daleč zunaj, na samotnem kraju doline, je stala druga Kalvarija, — tako porušena in razbita, da je le več človek vedel, kaj naj predstavlja. Ena roka sohe in del telesa je bil še ohranjen. Glava in drugi deli telesa so pa izginili in kar je ostalo, je bilo pokrito s mahom in začrnelo od dežja. Soha ali znamenje pa je stalo na vidni točki ter je nudilo prizor razdejavanja.

— To je vojna! — je rekel možster Arfoll svedčano. — Naše ceste so posejane z glavami kipov ter drugim. Veselo oznanilo ljubezni je

izginilo; podoba ljubezni je spačena. Celi svet je bojno polje in Francija je klavnica in — prav si imelo dete! — Cesar je božanstvo...

Marcela ni odgovorila, kajti sree ji je bilo polno nevolje in čutila je, da ni kos svojemu nasprotniku. — To je izdajstvo, — si je mislila sama pri sebi. — Da ga sliši Cesar tako govoriti, bi zapadel smrti. — Nato se je zopet od strani ozrla v razoran obraz in v žalostne oči mojstra Arfolla in jeza je prešla polagoma v pomilovanje. — Res je, kar govorijo ljudje, — si je zopet mislila, — in ni njegova krivda. Omračilo se mu je vsled velike žalosti. Samotno življenje ga je napravilo skoro blaznim. Ubogi možster Arfoll!...

V tem času so dospeli vsi trije do roba vasi. Tjakaj je vodila mala vijugasta stezica, ki je tekla tudi ob zidu stare vaške cerkve. Pri tej je stisnila Marcela Rohanu roko, se ozrla še enkrat na mojstra Arfolla ter izginila.

Potujoči učitelj je korakal naprej, ne da bi zapazil njeno odsotnost. Sree mu je bilo prepolno, možgani zaposleni in trdovratno je strmel v tla.

Iz premišljevanja ga je vzbudil Rohan.

— Možster Arfoll, — govorite, — povejte mi! Marcelle ni več tu! Kaj se je zgodilo? — Nekaj strašnega gotovo!...

Možster Arfoll se je ozrl vanj z žalostnim pogledom.

— Ne bodi nestrpen za žalostne novice. — Dosti hitro jih boš izvedel. Pripravlja se vihar, — to je vse...

— Vihar?

— Da! — Potres in razdejanje. Ruske zasnežene poljane niso dosti veliko groblje. Treba je še vodovja Rena, — je dostavil svedčano. — Predvečer je novega nabiranja novincev.

Rohan se je stresel po celem životu, kajti vedel je kaj to pomeni.

— In sedaj ne bo nikakih izjem več, izveniški peres des familes (družinskih očetov)! Pripravi se, Rohan! Sedaj se bo valjalo tudi edine sinove.

Rohanu se je zdelo, da mu je zastalo sree in po žilah mu je lezel mrz. Nova, dosedaj nepoznana in nepopisna groza se je polastila njegove duše. Dvignil je pogled ter videl v daljavi razbito znamenje, znak bede in razdejavanja.

Hotel je govoriti, a v tem trenutku so se odprla vrata cerkve in na pragu je stal monsieur le cure, župnik, z brevijem pod ramo ter kratko pipico v ustih.

(Nadaljuje se).

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite nam!

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kaki naši HASSAN PREMIJSKI POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugane 31. decembra 1915.)

Najmodernejša TISKARNA

"GLAS NARODA"

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Belo okrasno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unifikano organizirano

Posebnost se družbena pravila, okrožnica, pamflet, omili itd.

Vsa naročila pošljite nam!

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

HARMONIKE

Čudni harmonični vrste izdelani in popravljani po najnižjih cenah, a dele trpežni in masivni. V popravilo masivne vrnemo polno, kar smo v nad 10 let tukaj v tem poslu in sedaj v svetu zaslužimo denar. V popravilo vrnemo trdnost kakor vse druge harmonike in računamo po dnu takorodno vse morda bomo zadovoljni vrstami.

JOHN WENZEL

511 & 513 St. Cleveland, Ohio

Za slovenske grafofonske plošče, Columbia grafofonske, zlatino in srebrnino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC, Frontenac, Kans.

(7-11 v sob)

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda" SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih letih na 30 straneh. V njem najlote važneje vesti vsakega dne vesti iz stare domovine in zani mive povesti.

Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"Thi Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravno.

Brezplačno se daje nasvete pri seljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvratnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posetnikov go ttila.

Daje se informacije v naravnih akcijskih zadevah: kako postati iržavljani, kjer se oglašiti za državljanske listine.

Soročniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DEŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT

(State Department of Labor)

BUREAU OF INDUSTRIES

AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 28 East 29th St., odprti vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in sredo sveder od 8 do 10. ure

POZOR ROJAKI!

Najbolji uspešno za ženske in moške, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zraščajo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi močnim krasne brke in brado odpadali in ne osiveli. Revmatizem, kostihol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravi. Rane, opekline, bole, ture, krasne in grinte, nohte, kurje oči, bradavice, ozeblina v par dneh popolnoma odstranijo. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Filite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ.

1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR DRŽAVAH

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

NAJBOLJŠA

"SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA"

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezanji \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Franoska parobrodna družba.)

Otokrtna črta do Havre, Pariza, Svico, Inomesta in Ljubljano.

Polni parniki po:

"AFROVENCE"

"LA SAVON"

"LA FRAVANCE"

"LA FRANCE"

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda

na dva vikenda